Ե ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1162 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 3 ՅՈՒՆԻՍԻ 1880

ԼՐԱԳԻՐ

ՑՆՕՐԼԻՆ ԽՄԲԱԳԻՐ
ԵՒ
ԳԱՏԱՄԱԾԱՆԱՏՈՒՆ
ՆԻԿ. Մ. ԹԻՒԼՊԷՆՃԵԱՆՑ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
Դ. ալաթիա Ւմբրլմպէ Ւոզաք
Իրաք Ւոանի գէմը Սամսար փո-
զոց Քիւ 12

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ը. պօլսոյ համար
Տարեկան դրշ. 100
վեցամսեայ » 50
եռամսեայ » 25

Դառատուց, Արուարձանաց և կամ օտար երկրի համար թղթատարաւճառն ծախքը բաժանորդաց վրայ է։

ԱՂԳԱՅԻՆ

ԱՁՁԵԼՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՆՊԱՍՏԻ ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ինչ ինչ կրօնական մեծ ազ. ներու առթիւ՝ մարդկանց առ. իրենց այցելութիւններ տալու սովորութիւնը՝ օտար ազգաց մէջ եղածէն օրինակ առնելով վերջերս մեր ազգին մէջ ալ տա կամ նա բարեպաշտական հաս. տատութեան մի նպաստ դրա. մական մեկ մեկ նուէր չնորհե. լու սովորութեանը հետզհետէ փոխակերպուիլ սկսելուն նկատ. մամբ, Թերթերնուս բարեկամ. ներէն կրօնական և ազգային խնդրոց ներկուռ և խորին հմ. տութիւն ունեցող ուսումնական ազգայինն մը հետեւեալ քանի մը տող դիտողութիւնը կը զրկէ մեզ ի հրատարակութիւն.

«Ամէն մարդկային գործ՝ գործողին ղեկաւարութեանը նը. կատմամբ աղէկի ալ կ'մեկնուի ղէչի ալ, Այսպէս է բարեկա. մաց և ծանօթից իրարու այցե. լութեան երթալու մեկ մեկ ա. ռիթի յատկանալը, ինչպես են Սբ. Ծննդեան և Սբ. Յարու. թեան, և իւրաքանչիւր անձանց անուանակից սրբոց տօնախըմ. բութեան օրերը։ Ասոնք սիրոյ ներողութեան միջոց մը կըլլան, և որովհետև Տէրն մեր ինքն բուռ իւէ «իմ աչակերտս ըլլալ. նիդ մեկզմեկ սիրելովնիդ պիտի ճանչցուի», այս այցելութիւն. ները քրիստոնէից մէջ մեծա. ւոր կարևորութիւն մը կունե. նան. ուստի ամեն քրիստոնեայ ազգաց մէջ, և ոչ-քրիստոնեայ ազգաց մէջ անգամ, այս այ. ցելութիւնները սովորութիւն եղած են։

Այս այցելութիւնները կա. տարուր բաներ են, ուզողը կընէ, չուզողը չըներ, մէջը երկար զեղծումներ ալ կրլլան, և ո. մանք այս զեղծումները վերջը. նել ուզելով խորհեցան նոյն իսկ սովորութիւնը խափանել, և մեր ազգը մեր դիտցած և մե. ծի բնակչէց ազգաց չնմանողն և ասոր համար ամենուն պար. տաւանացը ննթակայ ընել. ուս. տի այս դիտմանս գործադրու. թիւնը բարւոքելու համար կար. գադրեցին որ՝ այդպիսի այցե. լութեանց փոխարէն՝ Հիւան. դանոցին համար մէկ մէկ ար. ծաթ Մէճիտիէ տան, որպէս թէ մեր ազգէն կարող անձինք այդպէս բարեգործութեան փախչող ըլլային. ուր թողունք որ այդ գումարը փոխարէն քա. ւելու բան մ'ալ չունի, որով. հետև այցելութեան համար ծախք ըլլալու առիթ չկայ։

Հետեւաբար աւելի աղէկ և սիրոյ պատուէրը կատարելու աւելի համաձայն կըլլայ՝ և ազգն ալ պարտաւանք տպատ կ'ունայ, երբ Ժողովրդեան պար. զապէս յորդոր տրուի որ՝ իրենց կամաւոր այցելութեանը չդեպ. չելով՝ որ ի հարկէ ուրախու. թեան օր մը կըլլայ՝ իւրաքան. չիւր կարող անձ մէկ՝մէկ Մէ. ճիտիէ տալով, Հիւանդանոցի պատասպարեալներուն նպաստ՝ մը ըրած ըլլայ, այցելութիւնները չարունակելով բարեկամներն ալ յարգէ, և միանգամայն ազ. քատասիրութեան և եղբայրսի. րութեան վայելուչն այս կերպով կատարած ըլլայ։

* * *

ՕԻԼՆԻԱ

Զէյթունի գործոց սկզբնա. տրութիւնը, չարունակութեա. նը և գատ վերջանին մանրա. մասն պարագայները բացատրող հետեւեալ յիշատակագիրը, որ մեզ հաղորդուած է, կ'փու. թամբ հրատարակել, ինչպես խոստացանքիրենք, այս խընդ. րոյն վրայօք կատարեալ դաղա. փար մը առած ըլլալու համար մեր ընթերցողաց։

ՅԻՇԱՏԱԿԱԳԻՐ

Ներկայ տարւոյ Մայիսին կայսերական քօմիսէրաց Ուլիա գացած ատեն՝ տեղւոյն Հայ հասարակութիւնը տան և մեկ յօդուածէ բաղկացեալ խնդրա. գիր մը մատուց, որոյ պարու. նակութիւնն՝ աւասիկ.

Յօդ. Ա. Ժողովրդեան կողմանէ քնարուած հաւասար թը. ւով մահմետական և քրիստոն. եայ անգամներէ բաղկացեալ յանձնաժողովոյ մը միջոցաւ կա. լուածական տրոց (եմլաք վեր. կիսի) վերաքննութիւնը.

Բ. Նոյն յանձնաժողովոյ ձե. ռամբ առևտրական տրոց (թէ. մէթիւ վերկիսի) դեղչը.

Գ. Զինւորական տրոց (պէ. տէի ասքերիե) զինւորական ծառայութեան փոխուիլը.

Դ. Գան և հինգ տարիէ ի վեր դիզուած հին պարտուց ջնջուիլը.

Ե. Թէ Մարաչի մէջ բան. տարկուած և թէ վերջին եղե. լութեանց մէջ մահնակցութեան պատճառաւ փախստական գա. նուղներուն համար քնդհանուր և կատարեալ ներում.

Զ. Օսմանեան և Հռչակեալ լեզուաց և այլ ուսման համար Զէյթունի քաղաքին մէջ տե. րութեան ծախիւք դպրոցի մը հաստատութիւնը.

Է. Այգ ինեալու տաւանորդին տարեկան օրէշ աւուրքի մը վե. րածումը.

Ը. Զէյթունի գաղան քն. դարձակել Ալպիստանի և Ան. տէրիի կողմանէ մի քանի ա. ւաններ ներմուծելով.

Թ. Զէյթունի մանրավաճա. ռաց և ջրեպանոց ամեն կոմ ազատ շրջապատութիւնը.

Ժ. վերջին խառնակու. թեանց միջոցին գեամիլ և Զէյ. սի բաշտներուն ձեռամբ առնը. ւած գինուց վճռատին Զէյ. թունցւոց յանձնուիլը, ապա թէ ոչ երկրին շրջակայքը դեա. նուղ մահմետականաց գինուց հաւաքումը.

ԺԱ. Թաճիրլի և Նէտրլի. ներու և ուրիշ ատոնց նման ա. տանալի և Մարաչի մէջ գեա. նուղ վրանաբնակ ժողովրդ. ց ամառուան եղանակներուն Զէյ. թունի կողմերու մարգատեղ. եաց վերայ բնակութիւն հաս. տատելու սովորութեան դէմ խափու արգելք.

Կայսերական քօմիսերք այս խնդիրները նոյն իսկ այն ժա. մանակէն ի վեր Բ. Դրան ներ. կայացուցած էին, և ահա այս ամառամ Ուսիա ղասա. ևան էֆէնտի իրենց ի Զէյթուն ըրած վերջին ճանապարհորդու. թեան միջոցին հետևեալ կեր. պով դործադրելուն իրենց այս խնդիրները, այս մասին վեհ. Սուլթանին օգոստոս 2 թուա. կանաւ չնորհած հրովարտակին համեմատ.

կալուածական և առևտրա. կան տուրքերն՝ որք Ա. եւ Բ. յօդուածոց պարունակութիւնը կ'կազմեն. Ընդհոյ քրիստոնեայ և մահմետական հասարակու. թեան կողմանէ ցոյց արուած երեսփոխանները բաղկացեալ յանձնաժողովոյ մը ձեռամբ բո. լորովին նոր վիճակի մ'ենթար. կուեցան. Այս երկու տուրքերն՝ որք կալուածական վարչութեան ակէ 14 տարի առաջ արձա. նագրութեան սկսած ժամանակ 154.775 ղրշի բարձրացած էին, և արդ մեծ մասը ծանրացած եր քրիստոնէից վրայ, այժմ ի. ջան 51.184 ղրշի.

Այս երկու տրոց մէջ Զէյ. թունի հայ ժողովրդեան ինկած բաժինը 18 994 ղրշ. է միայն, որն որ խիստ չափաւոր գա. մար մ'է Զէյթունի անչարժ կալուածոց իրական արժէքին և վաճառականական կարողու. թեան հետ բաղդատմամբ, պէտք է ուշադրութեան առնուլ սա կէտը թէ՝ մինչև ակէ 13 տար. ւայ չափ յառաջ, այսինքն Զէյ. թունի հայաւանը դեռ նոյն իսկ իր կոչմանէ կայս. գանձուն վճարուած տարեկան 24.000

ՍԱՐԱԼԱՆՋ

Լեռնային Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզի Ստեփանակերտ քաղաքի Խորհրդային Առաջին Կոչի Ավագանու Գործադիր Կոմիտեի Որոշումը

Հունվարի 1-ից Ստեփանակերտ քաղաքում կարգավորվում է ավագանու կողմից տրամադրված հողամասերի հատկացման կարգը։ Ավագանին հողամասերը հատկացնում է միայն անհատական բնակելի տների կառուցման համար։ Հողամասի չափը չի կարող գերազանցել 0.06 հա-ն։ Հողամասերը հատկացվում են միայն այն քաղաքացիներին, ովքեր ունեն ընտանիք և չունեն սեփական բնակելի տուն։

Հողամասերի հատկացման հերթագրությունը կատարվում է ընտանիքների կազմի մեծության հաշվառման հերթականությամբ։ Հերթագրությունից հանվում են այն քաղաքացիները, ովքեր հրաժարվում են առաջարկված հողամասից։

Հողամասերի հատկացման մասին որոշումը կայացնում է ավագանու նիստը՝ հանձնաժողովի եզրակացության հիման վրա։ Հանձնաժողովը ստուգում է դիմումների ճշտությունը և կազմում է հատկացման ենթակա անձանց ցուցակը։

Հողամասի հատկացման մասին որոշումը հրապարակվում է տեղական մամուլում և ավագանու շենքի տեղեկատվական տախտակին։ Որոշումը կարող է բողոքարկվել մարզային գործադիր կոմիտեում՝ հրապարակման օրվանից 10 օրվա ընթացքում։

Հողամասերի հատկացման կարգը խախտելու դեպքում մեղավոր պաշտոնատար անձինք կրում են կարգապահական պատասխանատվություն՝ մինչև աշխատանքից ազատում։

Ավագանու նախագահ՝ Ա. Ղազարյան

Քարտուղար՝ Ն. Մելքոնյան

Ստեփանակերտ, 1987 թ. հունվարի 15

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ստեփանակերտի քաղաքային գործադիր կոմիտեն հայտնում է, որ 1987 թ. հունվարի 20-ին ժամը 10-ին Ստեփանակերտի մշակույթի պալատում տեղի կունենա քաղաքային խորհրդի պատգամավորների ընտրությունների նախընտրական ժողով։

Օրակարգում՝ թեկնածուների առաջադրումը։

Ժողովին հրավիրվում են ընտրական 3-րդ տարածքային ընտրատարածքի ընտրողները։

Գործկոմի քարտուղար՝ Ս. Ավետիսյան

րքմի և պետրապոլոյ մէջ, այդ գործերն այժմ Լեհաստան կը ղրկուին։

Ցունաստանի պաշտօնէից փոփոխութեան առիթագրգռ վերջացած չէ, իսկ կ'կարծուի թէ պ. Տէլիեանի և պ. Ամերիս նօ հրաժարականներն եւս պիտի առնեն։

Սրպիոյ Սքուպչինան այսօր երկաթուղեայ միացման խնդիրը պիտի զրաղի։

Միջև բանակցութիւնը սա վախճանին պիտի յանգին որ Պալք շրջաբերական մը պիտի ուղղէ Գերմանիոյ կաթոլիկ եպիսկոպոսաց, երկրին օրինաց հնազանդել պատուիրելով։

Թարմ կըսէ թէ Լօպանօֆ իշխանը Շուվալօֆ կոմսին հաշտարար քաղաքականութիւնը կ'շարունակէ, իսկ կ'կարծուի թէ կեդր. Ասիոյ և Անդրկոյ միջև հաշտութիւն մը անկարելի է։

Կ'հաւատան թէ Շեր Ալիի անդրանիկ որդին Ագա—խան—Բահման խան, որ վերջերս Ռուսիոյէն վախուտ տուեր էր Աֆղանիստանի երթալու համար, յայտարարութիւն մը հրատարակէ, Աֆղ. գահը պահանջելու։ Անդ. թերթերը կըսեն թէ Ռուսիա ինք նպաստաեր է ասոր փախուստը դիւրացնելու և հետը դրամ և զէնք տանելու։

Անդ. թերթերն սորա պատճառն ալ կըսեն թէ Աֆղանիստանի իրաց քննիչը մեծապէս պիտի փոխուի իր նկատութեամբը։

Ենկլինէ նախորդ կիրակի. հին ին. 26ին պիտի մկրտի Զուլուտան երիտ., իր որդւոյն ապանուած տեղը ժառանգելու մէջ քննելու։

Կօրտոն բաշա Եգիպտոսէն Եւրոպա ուղեւորեր է։

Թարմ Հնդկաստանի մահմետականաց օրինաւոր քննութիւնքին վրայ խօսելուն առթիւ կըսէ թէ հան ամեն ուրթեմ օր բոլոր մզկիթներու մէջ մազթանքներ կ'կատարուին Հնդկաստանի կայսրուհոյն կենացը համար։

Նախորդ խոհիին երրորդ որդի Հասան բաշա իշխանին մայրաքաղաքը հասնիլը երկու ծանուցինք։ Օրտ դալատանը զուգորդեալ հետեւալ մանրամասնութիւնքը խմայուած են վերջէն։

Օսմ. կառավարութիւնը հեռագրաւ տեղեկութիւն առնելով թէ Հասան բաշա, առանց կանխաւ արտօնութեան, Նեբօլիէն մայրաքաղաքը գալիք իտալական թղթատարը չզինան հետեւիլ, հեռագիր է հրամայած Տարտանէլի հրամանատարին որ չպիտի նաւը ներս մտնելուն պէս, առնու Հասան բաշան և նորէն նաթօլի դարձնէ. իսկ այս հրամանը անգործադրելի կ'մնայ զի նաւապետը յայտնելով թէ իշխանը իտալական դրօշակին պաշտպանութեանը ներքև կը գտնուի, չհաճիր յանձնել զանի և չիտակ մայրաքաղաքը ճանրայկութիւն պատճառելով, ատիկ վերատեսչէ հարցում ընելով, ժամանակ կ'տրուի նաւուն որ իշխանը դուրս բերէ. այս միջոցիս իտալիա վերադառնայ։

Իշխանը կ'հաճի դուրս չելնելու, բայց քաղաքավարութեամբ մը մեծամեծով իզզետտինը, կ'յայտնէ թէ քանի մը ժամէն նոյն հնձած իտալ. շոգենաւը փէօսթէնճէ պիտի մեկնի։ Միւնիրներն կըսեն որ իզզետտինով փէօսթէնճէ երթալ, բայց իշխանը սորա ալ չհաճիր, իտալական դրօշակին պաշտպանութիւնը թողուլ չուզելով։

Նոյն պահուն խոսր հիւպատոս Պ Նէկրա շոգենաւը կը հասնի և հրաման կընէ Միւնիրին չմերձենալ իր և թէ ոստիկաններին ու զօրքերին իշխոյն դուրս ելնելու են շոգենաւէն, և եթէ բռնութիւք մը անոնց իտալիոյ հիւպատոսարանին միջոցաւը բռնադատելու են, Անմիջապէս երեք Միւնիրը իրենց զօրքերովքն հանդերձ կը մեկնին։

Երեքշաբթի ժամը 10ին միջոցներն կայսեր մէկ թիկնապահը նաւամակ մը կ'բերէ Հասան բաշա իշխանին, յանձնելու թէ իրեն դեմ նլած այլ արգելքը թիւրիմացութեան մէջ հետեւանքն նլած էր, ատոր և կը հրաւիրուի չոգենաւն երթալով երթալ կայսեր պղտակներէն մին իջնանելու։ Իշխանն անմիջապէս քնդունելով այս հրաւէրը, կ'երթայ ուղղակի եըլտըզի պալատը երթալով Սուլթանին կ'ներկայանայ, և հոն իրեն քանակցութեան յատուկ յարկ մը կը պատրաստուի։

Իսկ այս գէպքին վրայ եղած միւս տխուր—[illegible] անտեղի են, զրպ յիշեցին անդամ ալ ետքը կ'հատարիմք։

—Սպարթալեան վանմ. Ցակոբ էֆ. որ հանդամանօք է իր բազմաթիւ բարերարութեամբը, այս անգամ ալ Զմիւռնիոյ բանաբ պտնուող կալանաւորաց կարօտեալներէն 100 հոգւոյ համար, առանց ազգի և կրօնի խտրութեան փախիճ և դրամական նուէր չնորհեր է։

—Սուլթանին սեփհական կալուածոց հոգաբարձութեանը կ'ըսուի թէ, զոր երէկուան թերթիմով յայտնեցինք, Սաքըթեան Ալէքսան էֆ., որն որ կալուածներ անձնական դանձուն վերատեսուչ վանմ. Գազազեան Ցակոր էֆ.ի առաջարկութեամբը բնտրուեր է իբրև այդ գործոյն կարող և ձեռնհաս պաշտօնեայ։

—Օսմ. զրահաւորի մը երէկ Ղալաթիոյ կամրջին դէմ զարնուելու դէպքին մէջ ծանր բնկնողներէն անձի կորուստ մը չէ պատահած. միայն նաւրինչ բեռնաձող նաւ մը բնկղմեր է։

—Հրեայ մը նախորդ օրը ժամը 11ին մէջցները Օգ մէյտանը Գալաթիոյ բարձունքը վրայ դիմորական համազդեստով երէկ հոգի է կզպատուեր է, 600 դրչի չափ առակ ունենալով վրան։

—Պէյօղլուքաքեր իր տանը մէջ յանկարծ գիշերանց ձերբակալեալ Նիքօղոսի Հաճճար էֆ. Սուլթանին ներզտութեանը արժանացեր է։

—Իտալիայէ կողմերն ալ տարվան նշանակեր սկսեր են երեւան դալ։

—Իպրաիլի երկաթուղոյ կայարանին մէկ մասն արեր են, իսկ վաճառքի մեծերանոցներուն մէջ ես պատահեր։

—Ռուսաց կառավար առ պահել կարիոյ իշխանքն նուիրած փողերէն մէկ տորմիղը, որ և չոգենաւ. ներէ կ'բաղկանայ, այս անգամ պաշտօնապէս պատկեր իշխանութեանց յանձնուեր է։

—Թղթատար Գալամպամօ. Բինը Միւնիհաբերքֆաքիեան փոխանակելով Սերաստիոյ լարձ. նորոգմանց յանձնախմբին քարտուղար Բէօֆ պէյ՝ այս ատենադպին կառավարիչ անուանեցաւ, առ որ միացեր են նիք ոսկ, Զիլ և Ենոգա։

—Վագոնի գետ թէրճէմանը էֆէնտիի բացած դատն այսօր առաջին անգամ պիտի տեսնվի, վագոնի ալ ձիպտրակել կարկուր էֆ. իրեն փոխանորգ—փաստաբան կարգեր է.

—Աֆղանիստանի վրայօք Անգլիա հասած հեռագրոց մէկ մասը կառավարութիւնը արգիլով պահէկցեր է՝ երկրին վրա րերեալ երաշտութեանց լսրերն հաստատակաց գոյքն ու իրաւունքն ըլլալով, տէրութիւնը իրաւունք չունի վար գնելու, քննելու բայց իսկ՝ 3 օրէն աւելի չըկնար պահել»։

—Տէրութեան պաշտօնակատարաց ամականներն մաքսատրոց հատրէն վճարուելու խնդիրը կառավարութիւնը նկատողութեան առեր է.

—Ղալաթիոյ անդանաւորաց ստանձնած Տէրութեան մի քանի արոց վարչութիւնը և մաքսատրներն երկկ պաշտօնապէս անունց յանձնուեցաւ ամրողջ անդանաւորաց, գանձուց պաշտօնէին և մաքսատան վերատեսչին ներկայութեամբը.

—Նէնէչէհիրի կայս. զօրաբանակը գանուող Ձերիք էմհէմ բաշա կրկնակի զօրաբաժնին հրամանատար առնանեցաւ.

—Աւստրիոյ դեսպանական խորհրդարանը պաշտօնապէս Բոդան ծանուցեր է թէ Բուամիլի երկաթուղեայ գնկերութիւնը չինվ. լէն սկսեալ աստր. գնկերութեան մէջ փոխարկութիւն, անտհատ աստր. օրինաց բռատատութեանը կ'միտրութիւն։

—Մարտերն բարձր հեղինակեան նաւ մը Սև ծովու նեղոյցը Գարատարան բռատած տեղը ցամաքն ինկնոլով ու խորտակելով, նաւապետն ու 18 նաւաստիներն ազատեր են հասած օգնութեանց չնորհիւ։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԱՅՕՑ

Այս առաջօք հասած

Բարիզ 14.—Պ.Մարթել Ծեբրակատի նախագահ ընտրուեցաւ։

Լէնտրա 14.—Սքէնեատրա կ'հաւատայ թէ իտալոյ լերտաեսք Սրնտաստանեան գիմագրութեան կ'գրգռեն Գարատագ գզմ և Դրան կամքին հակառակ։

Աթէնք 14.—Պպ. Տէլիեանի և Ամերիս նօս, պ. Բօմպատրօսի իսահանձնացեալ վերջ հրաժարականին եւս առնելով պարզուեր է, և գանձուց պաշտօնէութեանց փոփոխութիւնը պիտի կատարուի։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Այս առաւօտ բացուեցաւ	10·38
Բուամիլի	36 50
Թղթադրամ	875 00
Գինձ	407 20

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԱԳՐԱՆՆԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
ՆՀՆԻ-ԳՈՒԶՈՒ ՊՕՍԹԱՆ-ԴԱՐՈՒ
Թիւ 18

Ագրանեան աղջկանց վար ժարանի աշակերտուհեաց վեց. ամսեայ միջոցին մէջ ի կատար հասած 5000 ղրչի արժողու. թեամբ 70 կտոր խիտ ընտիր ձեռագործք վիճակահանու. նութիւնը անպատճառ պիտի քաշուի 1880 փետր. 3 կիւրակէ օրն։

Վաճառելի տոմսակաց թիւն է 700 որոնցմէ 70 թիւ միայն պիտի շահի։

Իւրաքանչիւր տոմսակաց դինն է, կէս արծաթ մէճիտ։

Եւ որպէս զի, Մեծարոյ հաստատութիւնը, վիճակահանութեան գրուած նիւթոց վրայ գաղափար մը ունենայ, ուստի յառաջիկայ կիւրակէէն սկսեալ մինչև վիճակահանու. թեան կատարուելիք օրը իւրաքանչիւր կիւրակէ և Տօնի օրերը ժամը 5էն մինչև 10, ամեն ոք ազատ է դիմել վերոյիշեալ վարժարանն, ուր մանաւանդ սեռնէկի մը մէջ ի տես ժողովրդեան պատրաստ կ'ըլլան, վիճակահանութեան գրուած ամբողջ ձեռագործք։

Տոմսակները կ'վաճառուին հետեւեալ տեղերը։

Գումգապու Պատրիարքարանի փողոց թիւ 11 Գ. Ա. Գարոնեանի տպագրատունը, Մերճեան չարչը գրավաճառ Պաղտասար աղայի գրատունը և Սուլթան Համամ թղթավաճառ Աւետիս էֆ. Գոռանեանի խանութը։

Կեդրոնատեղին է վերոյիշեալ վարժարանը։

Հիմնադիր Տնօրէն
Ագրանեան վարժարան
79 դկտմ. 24 Թ. Աբէան

ՕՐԱՑՈՑՑ 1880
Տ�էր երկմիայի
Գին մէճիտ դրամ 1 ղրչ

ՕՐԱՑՈՑՑ 1880
Գրատիրաց Ընկերութեան
Գին մէճիտ դրամ 1 ղրչ։

ՕՐԱՑՈՑՑ 1880
Սբ. երեւոպահիայ
Գին մէճիտ դրամ 1 ղրչ։

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՑՑ
Զարդարեան
Գին մէճիտ դրամ Չորս դրուշ

Կը ծախուին ամեն Գրախանա. ոաց քով եւ Զարդարեան վաճառատունը՝ վաւերացեալ Հիւանդանոցի կնքով։ Ընդարձակ Օրացոյցը կը պարունակէ 80 երեսէ բաղկացեալ յատեւելուած մի սլշագան և կարեւոր նիւթերու, որք են գաղաքավարութիւն Զարպարանք ու Մաքրութիւն, Շէնք Շնորհքի վրայ ընդհանրապէս, Հայելիան վրայ նամակագրութիւն, Հացիկոյ տալ։ Սկզբունք նպիկ. տեսակն, քաղուած։ Կիրքերու վերայ առողջապահական տեսութիւնք, Բարկութիւն. Վախ, Տխրութիւն կամ Վիշտ, Նախանձ, Յուսահատութիւն։ Անյեւայլք — Մանրավէպք. կարծեցեալ մահ, ինչ ինչ պատահներ երկար ատեն պահելու կերպեր։ Քաղաքավարք, Սրգ պանդուխտ պատանեկի Մխիթարեան։

ՄԵՐԵՆՑԻ
ԵՐԿՈՒՆՔ Թ. ԴԱՐՈՒ
Տպեալ է Տէրէ

... ազգային ձիկ գրուագ մ'է վիպատանական ձևի վերածուած, որ հայրենասէր հեղինակին հմուտ և ճարտար գրչէն ելած թարոս չէնքի վեպին հարազատ քնկերն է՝ ամեն ազգասէր հայոց քննծրդման արժանի։

Մայրաքաղաքիս ամեն հայ գրավաճառաց քով կը գտնուի գին 1 բուպլի։

ՆՈՐ ՄԱՀ
ԵՒ
ԼԵԶՈՒԱԲՆԱԿԱՆ ԱՏԵԱՆ
Գրեց
Կարապետ Սուքիասեան

Ե. Տէմիրճիպաշեան էֆ. հրատարակած Նոր կեանք տետրակը քննագատող զուարճախառն երդիծական տետրակ մ'է, ստուգիւ քիչ մ'աւելի կծու լեզուաբ գրուած, քան պէտ արժանի ընթերցման կ'ծախվի բոլոր գրավաճառաց քով և մասնաւորապէս Նշուկեան գրատունը ի գին 100 փող. արծաթ։

ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ
Բանախօսութիւն
Մաղաքիա Ծ. վ.ի Օրմանեան
Արտասանել
ի Լսարանի կրթասիրաց Ընկ.
յիւսկիւտար
ի 17 Նոյեմբերի 1879

Մակագրին արժանապէս հատատատախանող գրքոյք Ճէ 56 երեսէ բաղկացեալ, կ'գըտնուի բոլոր գրավաճառաց քով, և յրավաճառ Մհտ. Գոդոս ադդային խանութը յէմին-էօնիւ, ի գին 3 ղրչ. արծաթ։

ՀԱՄԱՌՕՏ
ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՏՄԱԲԱՆԱԿԱՆ
—
Հրատարակեաց
ՆՇԱՆ Կ. ՊԼՐՊԼԵԱՆ
—o—

Սոյն կարեւոր և օգտակար գրքոյկը, որ թէ՛ ի պէտս վարժարանաց և թէ առանձինն ուսանողաց կրնայ մեծապատիւ ծառայել յատակ բառարանութեամբ, 120 փայտատիպ պատկերօք ճոխացեալ և 130 երեսէ բազկացեալ ընտիր գրասգիրք ծէ, գինն է կէս արծաթ մէճիտ, [գաղղ. բնագրին գինն ըլլալով 3 ու կէս ֆր.)

Կ'գտնուի Կ. Պոլիս Սուլթան-Համամ Լսպատ էֆ. խան թիւ 17, Նշան էֆ. և Պէրպէրեանի վաճառատունը և բոլոր գրավաճառաց քով։

Մէբմանը խոմ Ալի խանի վերի յարկը թիւ 20 սեպտեմբերի մէջ ամեն օր Տաճկերէն և Ֆրանսերէն լեզուաց ինչպէս նաև Թուղթասութեան և Ջօմարակատութեան դասախօսութիւնք կ'լինին որշեալ ժամերու մէջ։ Նոյն սենեակը նաև յանձն կառնու պատրաստել տակերէն և ֆրանսերէն լեզուներով ամեն տեսակ պաշտօնական և ոչ-պաշտօնական գրութիւնք, որ օրինակ Խնդրագիր, Ընդագիր, Տեղեկագիր, Նամակ և այլն։ Արդ այգագիրք յիշեալ սենեակը դիմելով կրնան ապահով լինիլ թէ՛ դասատուէն և թէ մրանգամայն վերոյիշեալ գրութեանց վերաբերութեամբ՝ փոյթ և խնամ, ինչպէս նաև բանաւոր և գոհացուցիչ պայմաններ պիտի գտնեն նոյն տեղ։

Ծախք Ծ. Աբէղեան
ՀԱՅԱՏԱՏԱՑ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՍՆ Ա.
ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴՊՐՈՑՆԵՐ
Գրեց
Ծախք Աբէլեան Մելքոնեան

Կեդրոնատեղին է Մահմուտ-Փաշա թիւ 239 Գ. Լեփրեմ Փափազեանի գրատունը և կ'գտնուի ամեն գրավաճառաց քով ի գին 3 ղրչ. արծ.

ԳԱՍԱԳԻՐՔ
ԱԶԳ. ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ
Ի ՊԷՏՍ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ
ՀԱՏՈՐ Ա.
Երկասիրեաց
Մկրտ. Գաբամճեան

Սոյն Նորատիպ երկասիրութիւնը որ 232 երեսէ կ'բաղկանայ, իր սահուն լեզուաբ և դիւրուսոյց ոճովը մանաւանդ պատմական կարեւոր յաւելուածներովը Ազգ. վարժարանաց ժէ իրաւ գասագիրք գործածելու շատ յարմար է.

Գինն է 4 ղրչ. արծաթ մեծ.

Կեդրոնատեղին է Գավաֆեան գրատունը. կ'գտնուի նաև ուրիշ գրավաճառաց քով։

ԳԻՏԵԼԻՔ ՈՒ ՊԱՐՏԻՔ ՏՂՈՑ
Բազմարդիւն Մամուրեան էֆ.ի աշխատասիրութեամբ Իզմիրի Տէտեեան եկեղեց տպարանէն ի լոյս ընծայեալ 248 երեսէ բազկացած պատուական գիրք Ճէ, որ կրնայ հեղի նախին ասկէ առաջ հրատարակած «Նոր ընթերցարան»ին լրացուցիչ մասը համարուիլ և Ծպտկացի Բ. Գասի աշակերտաց ծառայել։ Սոյն գործը՝ բաց ի ամենակարեւոր դիտելիքներէ կ'պարունակէ նաև այնպիսի նիւթեր որք ազգ. մանկտւոյն սրտին մէջ ի մատաղ հասակէ հայրենասիրական զգացումներ կը ներշնչեն։

Կը ծախուի Կէնի Ձամի Ձիւրնէկրլեր ճառատէսի, Թիւ 2, Ս. Գալուստեան գրատունը, գին 1 1/2 ֆր.

—o—

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ
Ի ՊԷՏՍ ԴՊՐՈՑՑ
Ծօրինեաց
Ե Մ. Այտուեան

Ա հատասիկ առաջին դասագիրք մը ընթերցանութեան, որ ազատ հասկացողութեան յարմար բարբառէ և ըրծաւալ նիւթեր պարունակէ. Է պատ, քանի չափ յատկապէս փոքրագրով պատկերներով ճոխացեալ է։ Սոյն գիրքը կը 112 երեսէ բաղկացեալ, մաքուր կերպով տպագրեալ և կազմեալ ըլլալով, կ'ծախուի Կէնի Ձամի Չի իննկրլեր ճառատէսի թիւ 2 Ս. Գալուստեան կրատունը և ուրիշ գրավաճառաց քով։

Գինն 2 ու կէս ղրչ. արծաթ

—o—

ՓԱՆՈՍ
Կոչուած ցաւը գիտը բոլորովին

բուսեղէններէ բաղադրուած ըլլալով թէ՛ ներսէն և թէ՛ դուրսէն կը գործածուի ու բազմաթիւ ցաւեր ու հիւանդութիւններ չուտով կը բժշկէ, ինչպէս որ վարը յիշուած է։

Ամեն տեսակ գովի, ըստամոքսի, մկիքի կամ Աղիքներու ցաւեր, ու նաև թանչք, փոլէրա և այլ ամառուան հիւանդութիւններ ունեցողները այս գեղէն խմելու են հետեւեալ կերպով։ Դէս գաւաթ չուրի մէջ, պիր ապուրի մը դրգալէն առելի չաքար, վրան լիցուր աղուչի դրգալ մը փանասէ աղէկ մը խառնէ ետքէ։

Կսկորդի հիւանդութեանց, և Ուռեցքի համար գիտը վերոյիշեալ երկու ժամը հեղ մը՝ մէկ կամ երկու անուչի դրգալ այն բաղադրութենէն խմէ։ Ցօղացաւի, Րիւմատիզմի, Ոտքի ցաւի, Ստամոքսի ու տեսակ տեսակ կռնակի ցաւերու համար գուրսէն փանասէ քսելով աղէկ մը շփելու է։ Աչքոսի ցաւի համար քիչ մը բամպակ փանասէի մէջ թաթխելով ցաւած ակսպային վրայ դնելու է։

Սմեն տեսակ երբոր ցաւի մը համար գուրսէն փանասէ քսիլ հարկ կըլլայ, եթէ քիչ մը ալ խմուի աւելի շատ բժշկութիւն կըլլայ։

Մարմնոյ ապրուած կամ ճմլուած տեղերը բժշկելու համար վտանգը պատահածին պէս փանասէէն վրան աղէկ մը լիցնելու է։ Դանակով կըն. կարուած վերքերը բժշկելու համար՝ արիւնը չպրտած շուտով մը վերքը կապելու և գպալին վրայէն փանասէ լեցնելու է մինչև որ աւ մը Քրէլի փանասէն նաև արեան չրլանը կարագացնէ ու բոլոր բնութիւնը կը զօրացնէ։

Այս գեղին օգտակարութեանը վրայ երկար է գրել աւելորդ կը համարիմք, գործածողները զայն մէշտ կը գովեն, ուզողը կրնայ անձամբ փորձել. գինն աժան է։ Ա. ծախուի Մ. Նազարեան և Ընկերաց Ամերիկեան վաճառատունը որ ի Գալաթիա Ի. Պօլսոյ

Գալաթիա Դշ. 2 Ցնվ.
ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԱՐԺ.

Բաց	10 38
Ցած գին	10 36
Բարձր գին	11 01
Գոց	10 36
Թղթադրամ բաց	875 00
ցած	875 00
բարձր	880.00
Ժամը 11	880 00

Գոխ. 63/	Ղր.	58 00
» 65/	»	60 00
» 69/	»	60 00
» 73/	»	53 00
Դանձատուն		1825
Սօսիէթէ Ժէնէրալ		3 38
Սօսիէթէ Օթօման		3.04
Պանք տը Քօնսթ.		6 18
Քրէտի Ժէնէրալ		3 36
Թրամվէյ		3 75
Բուս. ներկայ ուղի		36 50

ԸՆԹԱՑԻԿ ԳՐՈՒԱԾ
(Ամ. ամէն 100 ոսկի համար)

Անգղ. ոսկի	110.04
Գաղղ. »	87.20
Ռօլ	89 30
Քրըմից	51 25
Հինգնոց	20 00
Մէմլուք	19 35
Ճերմակ մէճիտ	06 36
Պրինձ	410.00